

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra. I kor. Egy hóra. I kor. 50 fill.
Negyedévre 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felolós szerkesztő:
HEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piacz-utca 47. és 49. szám.

A balpárt.

Debreczen, nov. 13.

A magyar politikai világ bizonyára nagy meglepetéssel fogja tudomásul venni azt a hirt, hogy *Lengyel Zoltán* kilépett a függetlenségi balpártból, amelyet tudvalevően ő alapított meg és amelyet általában úgy tekintettek, mint Lengyel Zoltán táborkarát.

Egy vezér, aki odahagyja seregét, odahagyja éppen akkor, amikor az összeütközés ideje közeleg: komikus kép, akár a vezért, akár a seregét tekintjük. Nevetni azonban mégsem szabad ezen a képen, mert a komikus vonásnál sokkal több benne a siralmas, sokkal több benne a megdöbbentő motívum. Lengyel Zoltán a balpártból való kilépését azzal okolja meg, hogy a balpárt igen lanyhán teljesítette ellenzéki kötelességét és nem lát garanciát arra, hogy a balpárt komoly akcióra legyen képes a kormány választójogi reformjával szemben. Ha alapos Lengyel Zoltánnak ez a gyanuja, akkor semmi reményt sem táplálhatunk immár, hogy a jogfosztó, minden ízében sérelmes választói reform legalább némileg javulni fog a parlamenti tárgyalás során és el lehetünk készülve rá, hogy *Andrássy* javaslatából törvény lesz a maga teljes brutalitásában.

Lengyel Zoltánnak, amikor azt mondja a pártjáról, hogy lanyhán viselkedik, nagyon sok igaza van. Ez a párt, amikor programot adott, azt ígérte, hogy visszaszerzi a nemzet elárult jogait. A program nemes volt az annyiszor megcsalt, elárult nemzet kapva kapott volna rajta, de tartózkodó magatartást tanusított, mert nem akart újból csalódnai. Innen magyarázható, hogy a kibontott lobogó köré nem sorakoztak tömör csapatok. A nemzet nem igen pazarolta a bizalom-előlegezését, e helyett várt inkább, fásult kedéllyel várta a fejleményeket. És mi az eredménye a balpárt háromnegyed esztendő működésének? Édes kevés, mondhatnók: semmi. A balpárt képviselőházi szerepében, még a házszabály-módosítással szemben sem láttuk az igazi, az elszánt ellenéket, hanem láttunk egy ellenzéki csoportot, amely muló, taktikai sikerekkel is meg-

elégedett, de igazi eredményt nem tudott elérni.

Most új harc elé szólítja a balpártot a politikai helyzet. A választói reform ellen volna köteles fölvenni az elszánt küzdelmet, de a hadisorok fölállítására helyett személyes ügyekkel belődik és féltékenykedési jeleneteket rögtönöz. És a legszomorubb, hogy éppen ma tárul az ország elé ez a kép, amikor megtörtént a parlamentáriszmus történetében az a páratlanul álló esemény, hogy a képviselőház egyetlenegy ellenzéki képviselőt sem fogadott be a választói jogot tárgyaló bizottságba.

Erre az antiparlamentáris támadásra csak egy válasza lehet a magyar ellenzéknek: *pártkülönbség nélkül összefogva megindítani a legkiméletlenebb harcot.* Mert talán még a botokudoknál sem fordult elő, hogy egy harmincegytagu bizottságban a kormánypárt harmincegy taggal legyen képviselve!

A balpártnak, ha komolyan veszi önmagát, ha azt akarja, hogy gyökere legyen, ha meg akarja tartani azt a bizalmat, melyet a nemzet előlegezett neki, hozzá kell látnia a hadi készülődéshez és nem szabad féltékenykedési perpatvarokkal tölteni az idejét. Mint az egyetlen számbavehető magyar ellenzéki csoport ebben az esetben számíthat a polgárság támogatására.

A költségvetés tárgyalása. A képviselőház szerdán kezdi a költségvetés tárgyalását. A budgetvita már kezdettől fogva a *sürgősségi szakasz* érvénye alatt fog állani. Egyelőre a Házban *nyolcórás* üléseket fognak tartani. A jövő hét végétől kezdve naponként délelőtt tíz órától délután kettőig, azután négytől nyolcig tárgyalják a budget javaslatot.

Az annexió a Reichsrathban. Bécsből jelentik, hogy az osztrák kormány a Reichsrath tegnapi ülésén nyújtotta be a császár felségjogainak, valamint a pragmatika szankeciónak Boszniára és Hercegovinára való kiterjesztéséről szóló törvénytervezetet. Ez egybehangzó a magyar képviselőházban tegnap beadott javaslattal, kivéve azt, hogy az osztrák minisztérium nem hivatkozik a magyar király ősi jogaira.

A választójogi bizottság.

Egyetlen ellenzéki tagja sinos.

Megszavasták a kivándorlási törvényt

A képviselőház ma választotta meg a 31 es választójogi bizottság tagjait. Alább közöljük a választás eredményét: *egyetlen ellenzéki képviselő sincs a névsorban.* A nemzeti kormány eszerint megcsinálta azt, amire magyar kormány eddig nem mert vállalkozni: a többség korlátlan abszolútizmusát.

Egyéb eredménye a mai ülésnek, hogy *Wekerle* megvédelmezte a császári jubileum-keresztet. Mindezeknek tetejébe még megszavasták a *kivándorlási törvényjavaslatot*; ezzel a fontos ügygel másfél óra hossza alatt végeztek. És még merészelje valaki mondani, hogy nem munkaképes a magyar parlament.

Részletes tudósításunk az ülésről itt következik:

A jubileumi kereszt.

Justh Gyula elnök az ülést tíz óra-
kor nyitotta meg.

Babocsay Sándor balpárti képviselő megindokolja az ő és társai nevében a tegnapi ülésen beadott indítványát. Séreimesnek találja, hogy az osztrák császári jubileum alkalmából magyar tisztviselőket is kitüntettek. Ez a magyar közjogon esett akkora sérelem, amilyen már évek óta nem esett meg. Nagyon kéri a miniszterelnököt, tegyen ez irányban megnyugtató kijelentéseket.

Wekerle Sándor miniszterelnök: Amit *Babocsay* a magyar nemzeti önértet apolásáról és megvédéséről mondott, azzal tökéletesen egyet értek. (Élnék helyeslés) Az indokolásban azonban *Babocsay* tévedésben van. Az ezernyolcszázhatvanhetedik törvények egy bizonyos mértékig legalizálták utólag ő felsége trónralépését.

Kiállítások: Soha!

Wekerle miniszterelnök: Ez nem jelent azt, hogy a 67-ig terjedő ura kodást törvényesnek mondták volna ki, hanem igenis megállapították, — az uralkodás kezdetének törvényességét. Nem lehet tehát azt mondani, hogy ő felsége uralkodása 1867-el kezdődik. (Nagy zaj)

Kiállítások balról: Akkor lett azzá. *Wekerle* miniszterelnök: Az illető tisztviselő nem rendjelt kaptak. Egy egyszerű emlékéremről van szó.

Kiállítások balról: Az emlékérmeket ellenjegyezte. (Zaj.)

Wekerle miniszterelnök: Már kifejtettem itt nemrég ez irányban álláspontomat. Ő felsége 60 éve uralkodik, de ma-

Téli kabát és öltöny szövetek gyári árban kapható
Fischer Adolf posztó nagykereskedőnél.

tölegos előirányzattal elkészült és pedig a kivétési lajstrom 3029. tételétől a 3387. tételig foglalt földbérlok kereseti adótételeivel, amely javaslatok a mai naptól kezdve nyolc napi közszemlére tétettek ki a városi adóhivatalnál (Városháza, félmelet 13 ajtó).

Az elkészült javaslatok tárgyalására a kivétési bizottság elnöke kitűzte a tárgyalási napokat és pedig a kivétési lajstrom:

3029. tételétől 3118. tételig foglalt földbérlokra 1908. november 25-ére;
3119. tételétől 3208. tételig foglalt földbérlokra november 26-ára;
3209. tételétől 3298. tételig foglalt földbérlokra november 27-ére;
3299. tételétől 3387. tételig foglalt földbérlokra november 28-ára.

Hatvanezer korona a debreczeni református kollégiumnak.

Egy hazafias pap végrendelete.

Az ősi debreczeni kollégiumnak van talán az egész országban a legtöbb alapítványa. Különböző időkből sok mindenféle célra kerültek össze ez alapítványok, de olyan eredeti egy sínes közülök, mint a legújabb. Pólya Pál, egy Abonyban most elhunyt református pap végrendelete alapján jutott hozzá a kollégium. A végrendelet 1841—45. éveken diákja volt a főiskolának s mint végrendelete minden pontjából látszik, halála napjáig halás szeretettel emlékezett vissza az ősi intézetre. Egész vagyonát, hatvanezer koronát, pár száz korona kivételével a kollégiumra hagyta, még pedig eredeti kikötésekkel:

"A történelem tanárának adassék évenként a kamatokból kétszáz forint azért, hogy tanítványait a régebbi és újabb történelemben előforduló nemzetek, népek szabadságáért, javáért küzdő, lelkes nagy férfiak, hősök példájának követésére, lelkesítő lángszavakkal buzdítsa, a kormányformák változásainál emelje ki hogy csak az a nép a maga ura, szabad, önálló és független, melynek jól szervezett köztársasági kormányformája van; szóval előadásában hasson úgy az ifjakra, mint ezt az én időmben a derék, tudós, híres Péczely József ur tette, hogy azokban az önzetlen, tiszta honszerelmű tüze fellángoljon s idővel az iskolán kívül, készek legyenek hazájuk, nemzetük javáért laukadailanul küzdeni. Az ösztöndíjban részesülendő ifjakba pedig megkívánatik, hogy legyenek magyarak, szép tehetségűek, jó magaviseletűek és szorgalmasak s adják becsületsszavukat, hogy majd ha kilépnek az iskolából, magyar hazájukat, nemzetüket hön szeretve, annak érdekei ellen soha véteni nem fognak."

Az egykor is, most is méltán messze híres kollégiumi kántusról is bőkezűen gondoskodik, hogy ki ne aludjék belőle a régi diákvirtus.

"Az ének- és zenekarnak száz forintot hagyok egy magyaros zamatú, esendés vidámságú estélyi évenkénti tartására, melyen Kólcsey Himnuszából s Vörösmarty Szózatából néhány verset énekeljenek el, a zenekar meg játssza el a Rákóczi- és Kossuth-indu-

lókat; végül helyettem és boldogult szüleim helyett, a magyar nemzet boldogsága, szabadsága, önállása és függetlenségeért ürítsenek egy két poharat; ugyanez alkalomkor az énekkar vezetőjének (cantus praeses) adassék évenként 25 forint, akár sorshuzás utján, akár a többség ítélete szerinti legjelesebb tagjának, de mindegyik éven másnak: a zenekar vezetőjének minden évben 25 forint adassék, tagjai közül egynek ismét 25 forint adandó a feljebb irt módon."

Pótvégrendeletében azzal egészíti ki intézkedését, hogy az estély megtartásának napja március 15-ike legyen, a végrendelet végrehajtójának pedig meghagyja, hogy készíttessen egy szép ezüst sárga get a kántus számára, vesse rá az örök-hagyó rendelkezését, ezzel azután minden március 15-én a kántus valamelyik arravaló tagja tartson lelkes felkőszöntőt a hazára.

Ezek, valamint egyéb rendelkezései, melyeknek során egy pár zamatos szó-lással fejezi ki nézeteit a haza ellenségéről, a németről, a kiegyezésről, politikai hitvallásáról, mind azt gyanúztatják, hogy az öreg ur tüzes hazafi, nagy diákpátrónus, de kissé különcödő hajlamu lehetett. Mintha csak Jókai valamelyik regényéből mararadt volna itt a mai modern világban. Annyi azonban bizonyos, hogy a kegyes alapítók emlékezetét évenként megünneplő debreczeni diákok egyikét sem fogják annyi kegyelettel ápolni, mint a nagytiszteletű Pólya Pálét.

Férjgyilkos asszony.

Felakasztotta az urát.

Nánási város szenzációja

Borzalmas büntényről rántotta le a leplet néhány nappal ezelőtt a hajdunánási csendőrség. Megállapította, hogy az öngyilkosnak vélt Csuka László odavaló jómódu gazdalkodó gyilkosság áldozata lett és a főbűnös nem más, mint Csuka Lászlóné Forray Zsuzsanna, az elhunytnek a felesége. A gyilkos asszonyt tegnap kísérté be a csendőrség a debreczeni kir. ügyészség fogházába és Tóby István dr. vizsgálóbíró ma fogja vallatni.

Az asszony a nánási csendőrség előtt konokul tagadta ugyan, hogy ő követte volna el a gyilkosságot, de ma a vizsgálóbíró előtt töredelmes vallomást tett. Részletesen elmondta, hogy a gyilkos valóban ő volt, de erre a titkos szeretője birta rá.

Könnyes szemekkel beszélt el, hogy férjével évek óta rossz viszonyban élt és hogy a családi perpatvarok napirenden voltak. Az ura folyton a kocsmát járta és naponként részegen tért haza. Az emlékezetes estén is berugott állapotban bandukolt hazafelé és lakása előtt eszméletlenül rogyott össze.

Ezt az alkalmat használta fel és rávetette magát férjére s addig szoritotta a

nyakát, amíg ez meg nem fult. Amikor ura már kimeredt szemekkel, kihült testtel feküdt a földön, megrémült a tettétől és e zavarában támadt az a mentő gondolata, hogy felakasztja, legalább — így gondolta — az öngyilkosság látszatával sikerülni fog rémes tettét elpalástolni. De minthogy ez nem sikerült, bevallja tettét és nyugodtan áll a törvényszék elé.

A vizsgálóbíró a gyilkos asszonyt beismerő vallomása után előzetes letartóztatásba helyezte, amely intézkedésbe az asszony bele is nyugodott.

Lengyel Zoltán kilépett a balpártból.

Nyilatkozik a kilépés okáról.

Mert nem mozog a párt.

Mint elsőrendű politikai pikantéria terjedt ma el országszerte az a hír, hogy Lengyel Zoltán, az ellenzék egyik kiváló vezére, kilépett a függetlenségi balpártból, melynek megalapításában neki oroszlanrésze volt. A hír megfelel a valóságnak, amennyiben Lengyel Zoltán ma délelőtt tényleg bejelentette Szappanos Istvánnak, a balpárt elnökének, hogy kilép a pártból.

Lengyel Zoltán a balpártból való kilépését A Nap holnapi számában meg is okolja. Azért lépett ki a pártból, mert az lanyhán viselkedik. Lengyel Zoltán a választói reformbeterjesztése előtt azt az eszmét vetette fel, hogy a törvénytervezet ellen egy nagy ellenzéki akciót szervezzen és indítson a balpárt. Értekezletet is hívott össze ez ügyben, de azon a párt egyetlen tagja sem jelent meg. Ebből ő azt következteti, hogy a balpárt nem akar komoly harcot, ezért határozta el magát arra, hogy kilép. Ha azonban a balpárt ma vagy holnap elhatározza, hogy a választói reform ellen az akciót megindítja, úgy bentmarad a pártban.

Lengyel Zoltán kilépésének okául némelyek azt hozzák fel, hogy a balpárt féltékenykedik Lengyel Zoltánra.

A balpárt legközelebb tartandó ülésén fog foglalkozni Lengyel Zoltánnak kilépését bejelentő levelével.

SZÍNHÁZ

Műsor:

Szombat, nov. 14. Csókpírulák, bohózat. C) bérlet.

Vasárnap, nov. 15. délután: Gyimesi vadvirág, népszimű.

A színház iroda jelentése.

Egy magyar huszárkáplár Bécsben. Costa kitűnő énekes vigjátéka kerül színre jövő héten új betanulással. Ezzel párhuzamosan próbálnak Offenbach classicus ope-

Kereskedők és Iparosok

figyelmét felhívom hirdetésemre a midőn villanyerőre berendezett gépreselő vágó és köszörűde műhelyemet ajánlom a legtekélyesebb munkák gyors és jutányos kiszolgálás mellett. Tisztelettel Csukás Lajos Debrecen Veselényi tér régi mázsház.

rettjéből, mely a legközelebbi repris lesz a *trapezunti hercegnő*. Ez nálunk rég pihenőre mulattató bohókás szövegű operette új bstanulással kerül színre és az egész operette személyzetet foglalkoztatja. Holnap vasárnap két előadás tartatik. Delután 8 órakor a nagy sikert aratott énekes bohózat *Mi történt az éjjel*, este pedig a Nagymama kerül színre másodszer premier bérlet 3. Az igazgatóság legújabbán megszerezte Szohner kitűnő vigjátékát: *Az anyóst.* — Debreczen a holdba. Than Gyula rendkívül ötletes darabja, mely több mint 10 év óta nem adott Debreczenben, legközelebb színe körül teljesen új és fényes kiállításal.

Bünpör egy kártyajátékból.

Fogas kérdést bogozott ki ma a debreczeni tábla. Egy kölcsön elkártyázásának tényéről állapította meg, hogy az nem sikkasztás, hanem csupán „pech” volt.

Börtön helyett felmentés.

Ez a bünpör, melyben ma itélkezett a debreczeni királyi tábla, ott kezdődik, hogy egy debreczeni uricsalád tagjának, R. monogramu sranyifjunak aranyakra volt szüksége. Elővett tehát egy váltót, melyen ugynevezett „jó hangzású” nevek szerepeltek (mert nemcsak a szépirodalomban, hanem a váltóirodalomban is vannak „jó hangzású” nevek) és egy K. Á. nevű ügynököt megbízta a váltóértékesítéssel.

A váltóra 1600 koronát kapott K. Á. aki a pénzzel sietett R.-hez. R. háromszor is megszámlálta a pénzt, de az mindig 1600 korona maradt, mindannak dacára, hogy R.-nek legalább még egyszer ennyire lett volna szüksége. Ezen valahogy segíteni kell, gondolta R., valahogy meg kell szaporítani. Addig töprengett, míg egy mentőeszmére nem talált.

— Tud maga kártyázni? kérdezte az ügynökötől.

— Na!

— Okos ember maga?

— Na!

— Ugy látom, mondta erre történetünk hőse az ügynöknek, hogy maga nem valami tul okos ember. De egy francia közmondás azt mondja: Der Dumme hat Glück, próbálja meg. üljön le az 1600 koronával kártyázzon. Nyerni akár mennyit nyerhet, csak éppen vesztenie nem szabad K. Á. leült az 1600 koronával kártyázni és addig fel sem állott, amíg a pénz az utolsó fillérig el nem vesztette.

Ekkor odament R.-hez és röviden, de velősen tudtára adta neki, hogy a pénz úgy tett, mint a fecske ősszel: elment — jobb hazába. Nagy pechje volt.

— Ohó, mondta R., ez nem pech, ez sikkasztás. Feljelentem sikkasztás miatt.

Igy is tett. K. Á. sikkasztás vádjá miatt a debreczeni törvényszék elé került, mely *tíz havi börtönre* ítélte el. K. Á. azonban megtölebbezte az ítéletet s az ügy a királyi tábla elé került, mely ma itélkezett a bünygyben s K. Á. ügynököt

Bay András dr. védelme után *felmentette*, megállapítván, hogy az 1600 korona kölcsön elkártyázásának téve nem sikkasztásnak, hanem legfejebb nagyfokú „pech”-nek minősíthető. Az ítélet *jogerős* lett.

Oriási bányakatasztrófa.

350 halott, 30 sebesült.

Magyar áldozatok is vannak.

Robbanás egy német bányában.

Németországban, Vesztfáliában, a courriéresi bányaszerencsétlenség nagyságára emlékeztető bányakatasztrófa történt. A bányalég robbant fel, vagy a bányában felhalmozott szénpor — nem tudja még senki. De az ok mibenléte e pillanatban jelentéktelen kérdéssé törpül, szemben a szerencsétlenséggel, mely szörnyű voltával összeszorítja a szívet. *Háromszázötven emberélet pusztult el* a vesztfáliai bányavárosban, elpusztult nyomorultul és menthetetlenül, mint csak a bányában pusztulhatnak el az emberek. A művelt világ megrendült érzéssel nézi a *hammi* szerencsétlenséget, amelyről ezek a távirataink számolnak be:

A katasztrófa.

Hamm, nov. 13. Tegnap este a Trierer Bergwerks-Gesellschaft tulajdonát képező Radbod nevű bányában *szénporrobbanás keletkezett*. A 360 munkás közül, akik a bányában leszálltak, eddig 36, legnagyobb részben súlyosan sebesültet és három halottat hoztak felszínre. A II. számú bányarészbe bezárt 150 bányamunkást *elveszettek tartják*.

A robbanás nem sok idővel négy óra után történt, heves dörrenés kíséretében. A tűz mindjobban kiterjedt. A mentőlegénységnek a tűzveszély miatt be kellett szüntetnie mentőkísérleteit és az ol-tőszemélyzetnek kellett működésbe lépnie.

Hamm, november 13. A bányászok a szerencsétlenséget az új bányamesternek tulajdonítják, aki hét hónap előtt lépett be a bányatársasághoz és egyben mint bányalégellenőr is működött. A bányászok azt mondják, hogy a bányamester nem volt elég óvatos és körültekintő. Abban a mély tárnákban, ahol a szerencsétlenül járt munkások be vannak zárva, már tizennégy nap előtt történt egy kisebb bányarobbanás, melynél három bányász súlyosan megsebesült. Egyike ezeknek még most is munkaképtelen. Ha akkor azonnal megvizsgálták volna a ventilációt, akkor talán meg lehetett volna akadályozni a mai szerencsétlenséget.

Magyar (tolnamegyei) áldozatok.

Szegszárdról telefonálják: A hammi (Westfalia) bányarobbanás híre nagy megdöbbenést keltett Szegszárdon, mert a *bányába Tolnamegyéből toboroztak igen sok munkást, leginkább svábokat*. Csaknem minden héten indult munkáscsapat. *A múlt héten 34 tolnamegyei sváb munkást vittek oda.*

Berlin, november 13. A hammi

bánya belsejéből még mindig ki-kicsap a láng. A mentés lehetetlen. A tárnák kapuit elzárják az omladékok. A beomlott tárnákban még hozzávetőleg 250 ember lehet. Minden valószínűség szerint bent pusztultak valamennyien.

Egy menekült elbeszélése.

Egy bányász, ki legelsőnek menekült ki a tárnából, következőket beszéli:

Hallottam a bányalég zugását és a láрма irányában futni kezdtem. Hirtelen *robbanás támadt*, mely husz méternyire eldobott és egy oszlophoz vágott. Ebben a pillanatban egy ugynevezett hajcsár fu jött mögöttem a lovával.

— Jöjj csak velem! kiáltotta felém a fiu. Még eszméletemenél voltam annyira, hogy e szavaknak a jelentőségét megértsem. Magam elé engedtem a lovat és a farkába kapaszkodtam. A fiu is belekapaszkodott és a ló egy darabig elvontatott bennünket. Ekkor *másodszor is robbanás támadt*, mely a lovat szemünk látára darabokra tépte és bennünket újból husz méternyire elterülten dobott és egyenesen a felhúzóhoz. Hogyan kerültünk inkább halva, mint élve, a felhúzó gép karába, magam sem tudom. Csak arra emlékszem, hogy a felhúzó hirtelen elindult és abban a peroban elájultam.

Háromszázötven halott.

Hamm, november 13. A katasztrófa nagyságáról most már világos képet lehet alkotni. Mint megállapították, a robbanásnak *350 halottja és 30 sebesültje van*. A vizsgálat folyik.

— **Ujelőfizetőink is ingyen kapják nagy ozimtárral ellátott naptárunkat.**

UJDONSÁGOK.

— **A jegybank kormányzói állásra.** Jelentettük, hogy az új osztrák kabinet megalakítása előtérbe toltta az Osztrák-Magyar Bank kormányzói állásának betöltését is abban az esetben ha *Bilinski* lovag, a jegybank mostani kormányzója vállalná el a pénzügyminiszteri tárcát. Ebben az esetben magyar ember kerülne a jegybank élére. Mint a „*Neue Freie Presse*” megbízható forrásból jelenti, a kormányzói állásnál *Popovics* Sándor pénzügyi államtitkár kerülhet szóba, mint komoly jelölt. *Popovics* hosszabb időn át kormánybiztosa volt a banknak.

— **Adóösszeírás.** Az adókötelezettek és tárgyak összeírását a pénzügyminisztérium elrendelte és ennek fogantatására a város a kerületi adókövetőket küldte ki. Az összeírási munkálatok kezdetét *Csóka* Sámuel adóügyi tanácsnok f. evi november hó 17-ében állapította meg.

— **Király és trónkövetelő kibérlése.** Párisból táviratozzák: Madridból fontartással közlik, hogy *Don Jaime* herceget. *Don Carlos* trónkövetelő fiát táborokká neveztek ki a spanyol hadseregben, ami azt jelenti hogy az uralkodócsalád és a trónkövetelő között helyreállott a béke.

— **A kamara közgyűlése.** A debreczeni kereskedelmi és iparkamara nov. hó 19-én, csütörtökön délután 3 és fél

természetü sérüléseket szenvedett. A szerencsétlenül járt házaspárt az országuton járó tanyai emberek szállították haza lakására, de míg ez történt, a szekéren maradt hordó brokát ellopták. A tolvajokat keresi a csendőrség.

A szalmafonó tanfolyam megnyitása. Hajdudorogon tegnap nyitották meg a szalmafonó tanfolyamot szép ünnepség keretében. A kereskedelmi és iparkamara képviselőiben a tanfolyam megnyitását Szávay Gyula titkár vett részt.

Beszűntetett hajójáratok. A m. kir. folyam és tengerhajózási r. t. hajójáratait Szolnok - Csongrád - Szeged között a téli időre beszüntette.

Gummi különlegességek Győrfi Sándor kötszerésznél Simonffy-u. 2 sz. a.

Divatos őszi és téli Női és Leány felöltöket, boákat, model kaplakokat csak a Hajdumegye legnagyobb Rózsa féle áruházban Kistemplombazár lehet már mártól kezdve **olcsón** vásárolni. Kérem meggyőződni! Legnagyobb raktár.

Percel Carola tánciskolájában a beiratkozások megkezdődtek. Szent Anna-utca 22. szám.

Földszinti vagy családi páholy bérlete C. estére átadó, esetleg két tómlással elcserezhető. Cím a kiadóban.

Igen sok betegségnek a lég huzam kihűlés a fő okozója; ez ellen hatásosan védekezhetünk; hogy ha az ajtókat és ablakokat lég huzam elzáró vattával látjuk el, mely esetben a türelő anyagban is igen sokat megtakarítunk; kapható Mentze Henrik újdonságok áruházában Kossuth utca 4. szám

Megnyilt! Megnyilt! az ujonnan és díszesen berendezett **Kölcsey kávéház**, ahol esténként elsőrendű zenekar hangversenyez. A legkiválóbb kávéházi ételek és italok, pontos és szakavatott kiszolgálásról személyes felügyeletem szavatol. **Billi rd 64 fillér óránként**, úgy ranggal, mint este. Üzletem létezésénél fő célkvésem az, hogy a most átvett kávéházzal régi elrontott hírnevét ezennel szolid és tisztességes alapon vezesse, mindenkor t. verőgeim teljes megelégedésére. Szíves pár fogást kér, tisztelettel **Augurt Antal**, kávé.

Tanulónak (fizetéssel) egy ügyes fiu felvéteik Antalffy József könyvkereskedésében.

Gerssáné-féle pliszírozó intézet C. apó utca 63 sz. alól Arany János-u 35. szám alá helyeztetett át

Terményfőzsde.

Nagyvárad, K. debreceni bismarckos társaság.

Budapest, 1908 november 13

Készaru csendes, határidők kissé lanyhábbak

1908. októberi buza	
1908. májusi buza	
1909. áprilisi buza	12,57.- 58
májusi rozs	
1909 októberi rozs	
1909 áprilisi rozs	10,50-51
októberi zab	
1908. májusi zab	
1909. áprilisi zab	8,50.- 51
1908 májusi tengeri	7 45.- 46
1908 októberi tengeri	
1908 szeptemberi tengeri	
9	

IRODALOM.

Jolánka mesél Ez a címe Gyöngyi Izsó, a debreceni színház kiváló tagja könyvének, melynek második kiadása most jelent meg. A könyv Gyöngyi néhány bá-

jos elbeszélését tartalmazza s igen csinos kiállítású. Serdültebb gyermekeknek nagy gyönyörűséget fog szerezni, karácsonyi ajándéknak igen kedves meglepetés. Két korona 50 fillérért kapható Gyöngyi Izsónál a színházban.

Ekszert, zsebórárt

bizalommal

jótállás mellett.

Halász Nándor

órás és ékszerésznél lehet vásárolni.

Debreczen, Piacz-utca 24. sz. Fehérló-szálloda épület.

Kérdezze orvosát, hogy

**Lova-
va-
crin**

hajvi nem-e az egyedüli biztosan ható szer kopaszság, hajkihullás, fejkorpa ellen? Lovacrin teljes, fényes fej- és bajusz hajatot teremt. kapható üvegekben K 5.-, 3 üveg K 12.-, 6 üveg K 20.-, Fehér simpatikus, ezárt arc és kéz bőr eredményezésére, minden tisztátalanság, mint miltesser, szepelő, kültegek, stb. eloszlatására használjuk csak a következő, árthatatlan, eddig utóérh-telen Lovacrin szereket: Lovacrin-crém tégelyekben 3 és 5 kor. Lovacrin-toilette víz üvegekben 3 és 5 kor. Lovacrin-pondert (fehér, rózsá, krém) dobozokban stb. Kuldés utánvéttel vagy pénz előre beküldéssel a főraktár által M. Feith Nach., Wien VI Mariahilferstrasse 45 Továbbá kapható az ország sok droguer ájiban és gyógyszerházában,

Arverési hirdetemény.

Az „Általános Takarékpénztár részvénytársaság“ megkeresésére a nála fedezeti letéthe helyezett 10 drb. Debreczeni Alföldi Takarékpénztári részvényt 4 drb. convertált jelzalog sorsjegyet, továbbá 1 drb Tisza szegedi sorsjegyet, 4 drb Bazilika sorsjegyet, 1 drb. Magyar vörös kereszt sorsjegyet, 5 drb. Josziv sorsjegyet, 2 drb. Olasz vörös kereszt sorsjegyet, 2 drb. convertált jelzalog sorsjegyet, 5 drb. subscribált jelzalog sorsjegyet, azok kiváltására kötelezett adósok késedelme folytán a részvény társaságnak Debreczenben Piacz utca 32. szám alatt levő üzleti helviségében **1908 évi november 16-án délután 3 órakor** készpénz fizetés mellett nyilvánosan elárverezem.

Debreczen, 1908. november hó 13-án
Lestyán Adorján
k.r. közjegyző.

A t. közönség tudomására hozzuk miszerint

PAVLOVITS és SZILÁGYI
műépítész és építőmesterek

czég alatt közös építés-tervezési és vállalkozási irodát nyitottunk.

Debreczen,
Piacz-utca 42. szám. I. emelet
(Lamprecht-palota.)

Ne vegyenek selymet

addig míg a mi garantirozott szolid, gyönyörű szép, fekete, fehér és szines ujdonságainkból mintát nem kér.

Különlegesség: **Selymek menyasszonynak, báli, társaságra és utcai toiletnek** és blousoknak, bélések stb. való K 1.15-től K 18-ig méterenként.

Osakis jótállás mellett solid se yemzővetet árulunk, direct magavosoknak vám és portómentesen a lakásba.

Schweizer & Co Luzern U.18. (Svájcz.)
2 Selyemzővet-kivitel. — Kir. udv. szállító.

A kis-szántói volt baró Königswarder-féle uradalom parcellázása folytán:

Az összes élő állomány:

180 darabból álló tisztavérű simmenthall tehenészet, tisztavérű, törzkönyvezett, tuberkulinra nem reagált **tenyészbikák, üszők,** tinók, jármos és beállítani való ökrök.

130 darabból álló loállomány:

elsőrendű luxus kocsilovak, félvér tenyészkanccák, igás lovak, mének, csikók.

Továbbá a holt felszerelés:

gőzeke-, oséplő-, arató-, vető- és kaszálló-gépek, stabil gőz-gépek, dynamók, teljes malomberendezés, motorok, ekék, szekerek stb.
f. hó 18. és 19.-én

önkéntes árverésen fog eladatni.

Kisszántói uradalom

u. p. Bors, Biharmegye.
Kisszántó Nagyváradtól bérkocsin 35 perc alatt érhető el

Legszebb téli sapkák

fiuknak férfiaknak legjobb harisnyák (fegyházkötés) meleg alsó ingek, nad. ázok gyermek tricók, kötött és bőr kesztyők, posztó komód cipők és gyermek cipők olcsó árban

Fisch Testvérek

üzletében.
Piacz Hungária kávéházzal szemben.

MERKLER SOMA

nap és esernyő gyártó
Temesvár — Debreczen.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát
férfi- és női esernyőkben

2 koronától a legfinomabb kivitelig.
Iskolai gyermek esernyőket

1 korona 60 fillértől.

Rizárólag francia mellfűzőkben
 nagy választék 3 koronától feljebb.

Szép a bajusz
 Hajdusági PEDRO-vel.
 Elismert legjobb különlegesség a bajusz átvesszősére és ápolására, mely mag nem avasodó zsirmentes növényi balzsamos anyagokból készül.
Hatása gyors és biztos
 Törvényesen védve.
 1 doboz 50 fillér, postán csak 3 doboz küldetik 3 kor. 15 fillér, borsosítva utánvétellel.

Egyedüli készítő
Grósz Nagy Ferencz
 gyógyszerész.
 DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.
 „Arany egyszaru” gyógyszeriar.
 Telefon 498. sz. Telefon 498. sz.

Minden reggel 8 órakor friss pörkölésű
Melange-kávé
 (gyöngy, kuba, mocca, portoricó fajok)
 kapható
DEUTSCH-nál
 Piacz utca 38 Hatvan-utca 9.

Legbiztosabb szépitőszert a
Fáy-féle Arcz-Crém
 hatása osodás!

Szépit, fiatalít! Legkitünőbb szer szeplő, májfoltok, pattanások és az arczbőr tisztátalanságai ellen. Egy tégely 1 kor. hozzá való „Fáy” szappan 1 korona.

Illatszerek minden illatban
 1-2-3 koronás üvegje.

Ugyancsak legnagyobb raktára minden bel és külföldi gyógyszer különlegességeknek, pipere cikkeknek és hasonszervi gyógyszereknek. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz
 gyógyszerész
 DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.
 „Arany egyszaru” gyógyszeriar.
 Telefon sz. 498. Telefon sz. 498.

Telefon 210. Telefon 210.

Földes Sándor

elektrotechnikai vállalata
Debreczen nagytrafik udvar.
 Legolcsóbban és szakszerűen készít villamos világítási-erőátviteli berendezéseket, házi és magán telefonok, villanycsengők berendezését és évi jó karban tartását, valamint minden e szakmába vágó legkomplikáltabb munkát.

Kerékpár, varrógép, gramofon

villamosági cikkek és mindennemű alkatrészek állandó raktára.
 Nagy választék:
lemez újdonságokban.

Elvállalunk villamos felszereléseket mindennemű mechanikai készülékek javítását, vas- és fémesztergályozást, zománczolást, nikkelozt és az összes e szakmába vágó munkákat szakszerűen és pontosan készítjük.

Geller és Hémet műszerész,
 Debreczen, Hatvan-utca 8. szám.

Ilona szalon Brikket.

Az egyedüli szagnélküli köszén, főtéshez legalkalmasabb és legtakarékosabb. Bármilyen kalyha fütéshez is használható. Kapható minden fűszerüzletben. Állandóan van raktáron legjobb minőségű

Tüzifa raktár **Tüzifa raktár**
köszén és faszén.

Tisztelettel
Varga Károly
 szén kereskedő

Debreczen, Arany János-utczával szemben.
 Telefon 465. Telefon 465.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Zavatzky Leó
 Debreczen, Piacz-utca 16 sz.
 Bika szállodával szemben.

Női blouzek és gyermek ruhák

nagy választékban.
 Női, férfi és gyermek alsó trico ruhák, harisnyák, keztük, női és gyermek kötények, gallérok, nyakkendők, csipkék szallagok, Női-, férfi, és gyermek f-hérműek.

Olcsó árak! Művirágok! Pontos kiszolgálás!

Illéziál finom Porosz köszén K 4.50
 Elsőrendü Salon Porosz köszén „ 5.20
 Tatai tojás vagy kocka brikett, szagmentes „ 4.—

pontosan kimérve házhoz szállít

Gabányi Sándor

Csapó-utca 3. — Telefon 449.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Szőnyegek, Függönyök,
 Ágy- és Asztalterítők, Flanelltakarók.
Linoleum.

Valódi persa szőnyegek
nagy raktára.

Vaskályhák

köszénfütésre és fafütésre.

Takarék-tűzhelyek.

Francia konyhák

nagy raktára

Sesztina Lajos

vaskereskedésében, Piacz-u. 23.

Szakértelemmel készített szemüvegek és orrcsüptetők rövidlátó, távollátó, gyengélátó és operált szemeknek.

Színházi látcsövek

gyöngyház és aluminium nyeles legfinomabb achromatikus üvegekkel nagy választékban és legolcsóbban kaphatók

Fischer Jakob

látcsüptető

Főtér 23 szám Sesztina ház.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. Apró hirdetések előre fizetendők. — Vidéki tudakozásnál tessék választványt csatolni.

Egy 24 éves fiatal ember komoly szándékokkal olyan intelligens úri leánnyal akar megismerkedni, kivel házasságra lépne. Levelek a kiadóba „Amor nyila” jelleg alatt.

Vigyázzon! Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rosenberg Béni Bádógos-u. 4. sz.

Eladó vaspénzszekrény. Egy álló íróasztal alakú Wertheim szekrény igen jó karban eladó. Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

Egy liter szalon petrolium 12 krajczár készpénz fizetés ellenében Félégházy János fűszerkereskedésében Piacz és Miklós utca sarok.

Vigyázat! 1 liter szalon petrolium 12 kr., 1 kg. szilva 12 kr., 100 kg. vágott fa 120 kr. Darvas Miksa Teleki utca sarok.

Fiatal fűszer és festék kereskedő segéd azonnal felvétetik Hatvan u. 18. sz. a.

Földvári L.
debreceni első elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat Kossuth u. 1.
Villamos világítást, erőátvitelt, telefonok, villámháriók, villamoscsengők berendezését, javítását, évi jökeiben tartását ingyen helyben, min. vidéken legjutányosabban eszközöl.

Telefon 168

Eladó ház. Erzsébet ut 12. sz. ház eladó. Értkezhetni ugyanott a tulajdonossal.

Vidéken egy jó forgalmú fűszer üzlet keresmai joggal és dohány engedéllyel, kényelmes lakással bérbeadó. Czim a kiadóhivatalban.

Kopirprés megvételre kerestetik a kiadóhivatalban.

Pénz kölcsönt 4—5% minden nagyságban eseti, jótállónélkül adós levélre, váltóra, fekvőségre, stb. részletfizetésre is ad A. Antrop, Berlin N. O. 18. Válaszbélyeg.

Levélbélyegek. Remek levélbélyegek, 15 000 különféle, valódiságot kezelek, kifogástalan, ugyszintén levelezőlapok, kiváncsra választékot küldök, 50—70 százalékkal olcsóbb mint más árjegyzékben. A. Weisz levélbélyeg kereskedés Wien I. Adlergasse 8. (Londonban fiók) bevásárlás.

Száz mázsa gazdasági czélokra alkalmas krumpli eladó. Gólya-utca 17.

Keresek egy mézáros segédet kaucióval vagy a nélkül azonnali belépésre Batyáni-utca 6. szám.

Üzlethelyiségek azonnal bérbe vehetők Sas-u. 3. Értkezhetni ugyanott.

Pénztárhoz kerestetik 2 testvér, kik felvalva reggeltől délig s déltől estig volnának az üzletben; ajánatokat „Pénztárnok” címen a kiadóba kéretnek.

Jó családból való a középiskola alsóbb osztályába járó tanuló intelligens izr. családnál teljes ellátásra felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

Egy jóházból való asztalos tanuló felvétetik Késés-utca 6. sz. alatt.

50.000 drb. ritka külföldi belyegből válogathat fél és negyed áron a Harmathy antiquariumban fűvészkert-utca 14. szám.

Állandóan friss érkezés!

Van szerencsém értesíteni, a n. é. közönséget, hogy saját termésű v. n. p. percsi homoki

köser fajboraimat ugymint: Rizling, Ezerjő, Furming, Bakar és más különféle faju vörös boraimnak dugaszolt üvegekben való elarusítását újból megkezdtem és legolcsóbb napi áron arusitom.

Tisztelettel
Gelberger (József kir. herceg-u. 52.)

Bankegyesület

részvénytársaság
Debreczen, Piacz-utca 72. SZ.
Foglalkozik a banküzlet összes ágazataival.

Leszámitol váltókat, utalványokat, nyilt tételeket stb.

Törlesztés vagy kamatozó kölcsönt nyujt bekebelezés mellett földbirtokokra és házakra.

Előleget ad értékpapírokra, árukra stb.

Atvesz tőzsdei megbízásokat.

Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó (chek) számlára, pénztárjegyekre, és

Vállalkozik minden egyéb bankügylet kötésére is.

Az igazgatóság.

A Harmat Crème

arczsépitő és bőrápoló kenőcs,
mely teljesen ártalmatlan és sem higanyt sem ólmot nem tartalmaz, a legrövidebb idő alatt megszüntet mindenféle szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtkát (mittenen) bőrbajokat. Kicsimítja a ránczosodni kezdő arczbort s azt fehérré simává és üdévé teszi. Legjobb óvszer a szél és a nap befolyása ellen az arcra. Nem zsajos tehát nappal is használható. Hatása gyors és biztos.

Egy tégely Harmat-Crém 1 kor.

Készítő helye s főraktár:
Mihalovits Jenő gyógyszerháza.
Debreczen,
Főplac 31., a városházzal szemben.

Villamos-világítási és erőátviteli

berendezések,
lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

A Ganz-féle Villamossági R. T.

debreczeni építésvezetőisége
(Piacz-u. 72.) által készítettnek.

Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál.

Világítótestek, csillárok és szerelvények dus választéka.
Telefon 568 sz. Telefon sz. 568.

Legjobb órák,

legszebb ékszerek
szolid árban jótállással

Kurián Gyula műórás

Debreczen, Piacz utca 42.

KIVONAT.

1 kg. Családi vegyes kávé . . .	2 kor.
1 „ Törmelék csokoládé . . .	1.80 f.
1 „ Orosz tea, finom . . .	6 kor.
5 „ Finom csemege szőlő . . .	1.40 f.

Friss Szardínia és Cacao megérkezett

Kohn Henrik

déli gyümölcs és csukorka kereskedésében, Hatvan utca 5. — Telefon 388.

Az építető és építő közönség figyelmébe.

A karczagi vasuti állomás mellett, a legmodernebb gépekkel berendezett

géptégla és cserépgyár

az elismert karczagi legtisztább agyagból gyártott kitünő minőségű cserépei: az összes debreczeni fakereskedésekben kaphatók, hol immendor 36 koronáért ezrenként, bárnilyen mennyiségbe is beszereszetők.